

a příslušnost tu opodstatňovaly. Této uzpůsobivosti nabudou žalobní údaje buďsi tím, že žalovaný v otázce příslušnosti zachoval se nečinně a také soud neshledal po této stránce pochybností (§ 41, odstavec druhý, § 104, poslední odstavec j. n.), buďsi tím, že za bezdůvodnou uznána byla námitka nepřislušnosti, žalovaným závčas opovězená. I v tomto i v onom případě jsou však pro posouzení příslušnosti směrodatnými pouze skutkové okolnosti, jak zde byly v době, kdy spor ve smyslu shora naznačených vývodů byl na soudě zahájen. Naproti tomu jest zcela lhostejno, kdy opovězena byla námitka nepřislušnosti, a jaký byl skutkový stav v době, kdy se tak stalo. Jest proto zcela nemístno, dovolával-li se žalovaný §§ 239 a 441 c. ř. s. Směsujef otázku, do kdy lze nepřislušnost namítati, s otázkou doby, jejíž skutkový stav jest pro příslušnost rozhodným. Všim právem použil tudíž rekursní soud na tento případ předpisu § 29 j. n.

Čís. 644.

Okolnost, že pohledávka nebyla přihlášena k soupisu neknihovních pohledávek, není na závadu, by nebylo v její prospěch povoleno prozatímní opatření.

Tím, že pohledávka nebyla přihlášena k soupisu neknihovních pohledávek, nepřestává býti pohledávkou věřitele, jenže jest závislou na výmince, že stát neuplatní svých práv z nepřihlášení.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1920, R I 717/20.)

Navrhovatelka domáhala se v červnu 1920 prozatímního opatření pro svou pohledávku, již nepřihlásila v zákonné lhůtě k soupisu neknihovních pohledávek. Soud první stolice prozatímní opatření povolil, soud rekursní návrh zamítl z těchto důvodů: Podmínkou povolení prozatímního opatření jest, aby straně navrhuující příslušel nárok (§ 379 ex. ř.). Při tom ovšem přípustnost prozatímního opatření není vyloučena tím, že nárok strany navrhuující jest vázán doložením času, nebo jest podmíněn (§ 378, odstavec druhý ex. ř.), ale nárok strany navrhuující v čase podané žádosti musí již tu býti a býti osvědčen, ježto jistotou ve smyslu § 390 ex. ř. může se doplniti nedostatečné osvědčení tvrzeného nároku, ale nemůže nahraditi scházející osvědčení nároku. V tomto případě žadatelka svou pohledávku vůbec neosvědčila a proto toto scházející osvědčení nelze nahraditi ani jistotou. Náhled prvního soudce, že žadatelka osvědčila svou pohledávku exekučními tituly, je právně mylný. Žadatelka sama ve svém podání uvedla totiž, že svou pohledávku proti odpůrci nepřihlásila v zákonné lhůtě k soupisu. Následkem toho propadla pohledávka dle § 7 vládního nařízení ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n. a § 5 zákona ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n. ve prospěch státu a nesmí býti dosavadní věřitelce vůbec plněna. Právní stav věci jest tedy dnes ten, že navrhovatelka dnešního dne nemá proti dlužníku pohledávky a že pohledávka jí patřivší náleží nyní státu. Proto nelze tvrditi, že navrhovatelka svou pohledávku dostatečně osvědčila, když je jisto, že jí v čase podaného návrhu proti odpůrci nepřislušela. Promine-li snad vyjimečně ministerstvo financí cestou milosti dodatečně navrhovatelce následky nepřihlášení pohledávky k soupisu, nabude teprve v budoucnosti tímto aktem milosti pohledávky té od státu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že pohledávka stěžovatelky proti odpůrci zanikla a že patří nyní státu následkem nepřihlášení k soupisu neknihovních pohledávek dle § 5 zákona ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n. Tento § 5 stanoví, že soupis neknihovních pohledávek má být proveden pod sankcí, že neknihovní pohledávky, které nebudou řádně přihlášeny, propadají ve prospěch státu. Hned za tímto ustanovením následuje další, že neknihovní pohledávky nesmějí být vůbec vypláceny, a že výplata řádně přihlášených může být obmezena ministrem financí až do výše 50 proc. Z tohoto zákonného ustanovení vyplývá, že ministru financí náleží rozhodnutí o výplatě nepřihlášené pohledávky věřiteli. S tímto obsahem propadnutí pohledávky shoduje se zajisté i stejné ustanovení § 15 svrchu zmíněného zákona, ve kterém se ministr financí zmocňuje, aby stanovil vedle trestu na penězích a na svobodě též propadnutí předmětů řádně nepřihlášených ve prospěch československého státu, jakož i ustanovení § 7 nař. vlády republiky československé ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n., které jest provedením zmocnění uděleného ministru financí k prohlášení propadnutí nepřihlášených předmětů. I v těchto dvou paragrafech nemohl jíti ministr financí dále, než že neknihovní pohledávky nepřihlášené nesmějí být vůbec věřiteli vyplaceny. Neustanovil tedy ani zákon, ani prováděcí nařízení, že nepřihlášená neknihovní pohledávka zaniká, nýbrž naopak, že se výplata nepřihlášené pohledávky neknihovní odkládá. Osoba opomenuvší přihlášku neknihovní pohledávky k soupisu, zůstala tedy i nadále věřitelem, který ovšem neví, kdy stát uplatní proti němu účinky propadnutí nepřihlášené neknihovní pohledávky a zdali je vůbec uplatní. Věřitel tedy může považovati svoji pohledávku za podmíněnou, nehledě ani k tomu, že se zajisté nedbalý věřitel může snažiti o zmírnění následků svého opomenutí, což zákon svrchu zmíněný nikterak nevyklučuje a což dávkový systém státního hospodářství i v jiných případech uznává. Ježto zákon v § 378 ex. ř. odstavec druhý připouští prozatímní opatření i pro podmíněné pohledávky, nerozlišuje nikterak, zda pohledávka byla objektivně podmíněna, či zda jen v osobě věřitelově podmínka záležela, mohla stěžovatelka žádati za prozatímní opatření, ježto svoji pohledávku, jak již první soudce správně dovodil, náležitě osvědčila. Přes to však nemůže být její stížnosti vyhověno. Ustanovení § 379 odstavec druhý předpokládá, že žadatelka byla nějakým chováním dlužníkovým ohrožena a musí být toto nebezpečí také osvědčeno (§ 389 odstavec první ex. ř.). Stěžovatelka se však ani v nejmenším nepokusila, aby něco podobného osvědčila.

Čís. 645.

Zákon o ochraně nájemců ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n.

Rozvázání nájemního poměru smlouvou jest přípustno a lze na základě smlouvy žalovati o vyklizení nebo převzetí najaté věci.

Ustanovení § 32, dle něhož zákon nevztahuje se na výkon živnostenského oprávnění ku přechovávání cizinců, týká se pouze poměru mezi hostinskými a hosty.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1920, R I 724/20.)